Podstawowe dane recenzenta
Dr hab. Błażej Goliński
Dziedzina: sztuki muzyczne
Dyscyplina artystyczna: instrumentalistyka
[redacted]

Gdańsk 22.09.2026

Recenzja w przewodzie doktorskim mgr. Jiaqi Zang

Zleceniodawca recenzji

Rada do Spraw Dyscypliny - Sztuki Muzyczne Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie.

Dotyczy

Uchwały nr 38/2026 Rady do Spraw Dyscypliny - Sztuki Muzyczne, podjętej na posiedzeniu w dniu 22 czerwca 2026 roku w sprawie wyznaczenia mojej osoby na recenzenta w postępowaniu, w sprawie nadania stopnia doktora mgr. Jiaqi Zang w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej: sztuki muzyczne. Pismo o tym informujące sygnowane jest datą 10 lipca 2026 roku i podpisem Przewodniczącej Rady do Spraw Dyscypliny - Sztuki Muzyczne Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie, Prof. dr hab. Moniki Gardoń-Preinl.
Do pisma dołączona został wydrukowany egzemplarz pracy doktorskiej oraz następująca dokumentacja w formie elektronicznej:

- Dzieło artystyczne (płyta CD)
- Opis pracy doktorskiej (pl/ang)
- Dyplom ukończenia studiów Kandydata (skan) oraz suplement do dyplomu
- Opinia Promotora, prof. dra hab. Zdzisława Łapińskiego
- Wykaz prac artystycznych, naukowych i innych twórczych prac zawodowych, w tym upublicznionych, oraz informacja o działalności popularyzującej sztukę lub naukę
- Zaświadczenie o uzyskaniu efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji, uprawniające go do ubiegania się o nadanie stopnia doktora
- Raport z badania antyplagiatowego

Dane o kandydacie

Na wstępie pragnę zaznaczyć, że w przedłożonej dokumentacji zabrakło mi odrębnego dokumentu przedstawiającego sylwetkę Kandydata. Wiedzę na jego temat czerpię zatem z „Wykazu prac artystycznych, naukowych i innych twórczych prac zawodowych, w tym upublicznionych, oraz informacji o działalności popularyzującej sztukę lub naukę oraz z opinii Promotora przewodu doktorskiego, prof. dr. hab. Zdzisława Łapińskiego.

Z przedstawionych materiałów wynika, iż Kandydat jest absolwentem College of Music Qingdao University, Tongji University oraz Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie, gdzie kształcił się w klasie prof. dr. hab. Zdzisława Łapińskiego. Po uzyskaniu tytułu magistra sztuki kontynuował edukację artystyczną, podejmując studia podyplomowe w Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie, również pod kierunkiem prof. Zdzisława Łapińskiego.

Istotnym elementem rozwoju artystycznego Kandydata był również udział w licznych kursach mistrzowskich i wykładach prowadzonych przez uznanych wykonawców i pedagogów. Już podczas studiów w Chinach miał możliwość pracy z takimi muzykami, jak Joanna Sachryn, Mario De Secondi, Yibing Zhu, Francis Gouton oraz James Fiste. Z kolei okres studiów w Krakowie przyniósł dalsze, wartościowe doświadczenia artystyczne, związane z uczestnictwem w kursach prowadzonych m.in. przez Marko Ylönena, Matiasa de Oliveira Pinto, László Pólusa, Sammandę Sigüeñas, Matthiasa Gredlera, Martina Rummela, Attilę Pasztora oraz Viléma Vlčka.

Na uwagę zasługuje fakt, że aktywność ta nie ograniczała się wyłącznie do środowiska macierzystej Akademii. Kandydat konsekwentnie poszerzał swoje doświadczenia wykonawcze, uczestnicząc również w wydarzeniach organizowanych poza uczelnią, m.in. w 49. Międzynarodowych Kursach Muzycznych w Łańcucie w lipcu 2023 roku oraz XI Puckich Interpretacjach Muzyki w Pucku, w kwietniu 2024 roku.

Przedstawiony przebieg kształcenia i aktywności artystycznej wskazuje na systematyczne dążenie Kandydata do poszerzania własnych kompetencji wykonawczych oraz konfrontowania swoich doświadczeń z różnymi szkołami i tradycjami wiolonczelowymi. Szczególnie istotny wydaje się wieloletni kontakt z prof. Zdzisławem Łapińskim, którego klasa stanowiła zasadnicze środowisko dalszego rozwoju artystycznego Kandydata. Uzupełnieniem tego procesu były liczne kontakty z innymi wybitnymi pedagogami i wykonawcami, co niewątpliwie sprzyjało poszerzaniu jego perspektywy interpretacyjnej i doskonaleniu warsztatu.

Ocena pracy doktorskiej

Praca doktorska Pana mgr. Jiaqi Zanga pod tytułem „*24 preludia na wiolonczelę i fortepian op.47 Lery Auerbach przykładem poszukiwania nowych wymiarów i przyszłych kierunków współczesnej muzyki wiolonczelowej*" składa się z dwóch elementów:
dzieła artystycznego zarejestrowanego na nośniku elektronicznym oraz jego opisu w formie pracy pisemnej

Dzieło artystyczne

Mgr Jiaqi Zang, jako dzieło artystyczne wskazał następujące nagranie:
Lera Auerbach - *24 Preludia i Postludium op.47 na wiolonczelę i fortepian*
W nagraniu wzięli udział następujący artyści:

Jiaqi Zang – wiolonczela
Eligiusz Skoczylas – fortepian
Za reżyserię dźwięku odpowiadał mgr Kamil Madoń
Nagrania dokonano w:
Sali Koncertowej Akademii Muzycznej im. K. Pendereckiego w Krakowie,
w dniach: 20.07.2025, 4.10.2025, 23.11.2025, 20.12.2025

Po wysłuchaniu zarejestrowanego materiału, śmiało mogę stwierdzić, iż zrobił on na mnie duże wrażenie. Kandydat gra w sposób zróżnicowany, świadomie dobierając środki wykonawcze do poszczególnych części cyklu. Pan Jiaqi Zang dysponuje dobrą techniką ładnym dźwiękiem oraz, co szczególnie istotne w przypadku kompozycji Lery Auerbach, szerokim wachlarzem ekspresji. Z obowiązku recenzenckiego muszę wspomnieć o pewnych mankamentach, których nie udało się uniknąć. Czasem dźwięk w najwyższym rejestrze bywa zaciśnięty, nieco tracąc moc w najbardziej jej potrzebujących fragmentach kulminacyjnych. Jest to problem kojarzący mi się z młodzieńczą energią - taką, która niekiedy całkowicie pochłania wykonawcę. Należy również wspomnieć o pewnych problemach intonacyjnych, które przytrafiały się, szczególnie w początkowych częściach cyklu Preludiów. Nie są to jednak mankamenty zaburzające mój odbiór całości. Traktuję je raczej jako elementy wymagające dalszej uwagi i doskonalenia w przyszłej pracy artystycznej. Całość wykonania oceniam jako przekonującą i świadczącą o dużej wrażliwości muzycznej oraz świadomym podejściu Kandydata do interpretacji.
Uważam że wybór tematu pracy był bardzo interesujący. Lera Auerbach jest postacią wyjątkową a cykl 24 Preludiów i Postludium op. 47 na wiolonczelę i fortepian, zdecydowanie godny jest uwagi i większej obecności na scenach. Można to także powiedzieć o innych dziełach literatury wiolonczelowej autorstwa Kompozytorki, a na szczęście jest ich już kilka: Sonata na wiolonczelę i fortepian, Sonata na wiolonczelę solo, La Suite dels Ocels oraz Koncert wiolonczelowy „Diary of Madman".
Każdy głos mówiący o tej twórczości jest według mnie szalenie ważny.

Opis dzieła artystycznego

Praca pisemna składa się z czterech rozdziałów poprzedzonych wstępem a jej zakończenie stanowią podsumowanie, spis bibliografii i dyskografii.

W rozdziale pierwszym pan Jiaqi Zang koncentruje się na historii muzyki europejskiej XX wieku, ukazując ją w szerszym kontekście przemian zachodzących również w innych dziedzinach, między innymi w filozofii, a także zmian o charakterze globalnym, wpływających na sposób dystrybucji muzyki i jej dostępność. Autor przedstawia najważniejsze przejawy nowatorstwa kompozytorów XX wieku, wynikające między innymi z odejścia od systemu dur-moll, połączenia muzyki z nowymi technologiami oraz przenikania się różnych kultur i tradycji muzycznych.

Rozdział drugi poświęcony został Lerze Auerbach – wyjątkowej i wszechstronnej artystce, określonej przez Kandydata w podtytule rozdziału mianem „postaci Renesansu". Autor przedstawia jej wielostronną działalność artystyczną i niezwykłą kreatywność. Auerbach jest bowiem nie tylko kompozytorką, ale również dyrygentką, pianistką koncertującą, poetką i rzeźbiarką. W dalszej części rozdziału pokrótce omówiona została także jej twórczość wiolonczelowa.

Trzeci rozdział przedstawia genezę powstania i ogólny opis cyklu „24 Preludiów i Postludium op. 47. Autor pracy wspomina o ewolucji formy preludium oraz przedstawieniu różnych możliwości technicznych i brzmieniowych wiolonczeli. Wskazuje również na sposób, w jaki na kanwie klasycznej konstrukcji powstała kompozycja pełna kontrastów, emocji i dialogu, a zarazem wykraczająca poza tradycyjnie rozumiane ramy czasu i przestrzeni.

W czwartym rozdziale zawarta została analiza formalna cyklu, opisująca techniki wykonawcze, charakter poszczególnych części, poziom trudności, kwestie interpretacyjne oraz porównanie zapisu nutowego z nagraniem dokonanym przez Lerę Auerbach wraz z wiolonczelistką Ani Anzavoorian. Ostatni element jest bardzo interesujący, pozwala bowiem czytelnikowi nieco się zbliżyć do sposobu traktowania zapisu przez Kompozytorkę i zrozumieć iż jest to dla niej jedynie punkt wyjścia i zaproszenie do pewnej swobody jego rozumienia. W zależności bowiem od różnic wrażliwości i temperamentu w parze wykonawców, efekt może odbiegać od pierwotnego zamysłu.

W podsumowaniu pan Jiaqi Zang przedstawia wnioski wcześniejszych przemyśleń na temat 24 Preludiów, i poszukiwań idiomu charakterystycznego dla muzyki wiolonczelowej Lery Auerbach.

Kandydat wspierał się szeroką bibliografią, obejmującą artykuły zawarte w czasopismach, artykuły dostępne online, wywiady czy rozprawy naukowe. Całość napisana jest poprawnym językiem, nie licząc drobnych potknięć, błędów interpunkcyjnych, czy zbyt wielu powtórzeń niektórych sformułowań. Wynikało to zapewne z konieczności tłumaczenia pracy na język polski i nie wpływa na czytelność przekazu. Trafnie dobrane zostały również przykłady nutowe, które stanowią wartościowe uzupełnienie prowadzonej analizy.
Pracę pisemną oceniam wysoko, tezy stawiane są w sposób przejrzysty, język użyty jest jasny w odbiorze a Kandydat wykazuje umiejętność syntetycznego ujmowania omawianych zagadnień oraz formułowania wynikających z nich wniosków..

Konkluzja

Podsumowując stwierdzam, że praca doktorska mgra Jiaqi Zanga stanowi bardzo udane połączenie rzetelnej refleksji naukowej nad współczesną literaturą wiolonczelową, z praktyką wykonawczą na odpowiednim poziomie artystycznym.

Wybór cyklu *24 Preludia i Postludium op. 47* Lery Auerbach uważam za szczególnie trafny, zarówno ze względu na walory artystyczne samej kompozycji, jak i jej znaczenie dla poszerzania repertuaru wiolonczelowego oraz poszukiwania nowych możliwości ekspresyjnych instrumentu.

Kandydat wykazał się dobrą znajomością omawianego zagadnienia, wrażliwością muzyczną oraz umiejętnością samodzielnej interpretacji i analizy dzieła. Przedstawione w pracy wykonanie artystyczne oceniam jako przekonujące, a opracowanie pisemne jako wartościowe i spełniające swoje zadanie.

Uwzględniając poziom artystyczny nagrania, merytoryczną wartość pracy pisemnej oraz zaangażowanie Kandydata w poznanie i popularyzację twórczości Lery Auerbach, stwierdzam, że rozprawa spełnia wymagania art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Kandydat wykazał się oryginalnością ujęcia tematu, rzetelnością badawczą oraz dojrzałością artystyczną. **Pracę doktorską pana magistra Jiaqi Zanga oceniam wysoko i przyjmuję.**

Prof. dr hab. Błażej Goliński